

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urtos/5/2022
Identifikačné číslo spisu:	3022010001
Dátum vydania rozhodnutia:	10.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:3022010001.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaníča a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom 10. novembra 2022 v Bratislave v trestnej veci odsúdeného A. B., o sťažnosti odsúdeného A. B. podanej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2Ntok/1/2022, z 9. augusta 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B. zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne uznesením, sp. zn. 2Ntok/1/2022, z 9. augusta 2022 rozhodol tak, že postupom podľa § 399 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku odmietol návrh odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania, pretože smeruje proti rozhodnutiu, ohľadne ktorého obnova konania nie je prípustná.

Skôr formulovaný záver krajský súd podoprel o nasledovné úvahy:

„Odsúdený ... písomným podaním z 21. apríla 2022, ktoré zaslal Najvyššiemu súdu SR v Bratislave, ktorý jeho písomné podanie predložil vecne príslušnému Krajskému súdu v Trenčíne dňa 28. apríla 2022, podal návrh na povolenie obnovy konania vo vyššie uvedenej trestnej veci krajského súdu. Ako dôvod návrhu odsúdený uviedol skutočnosť, že krajský súd prejednal jeho trestnú vec z Rakúskej republiky v jeho neprítomnosti a bez jeho vedomia a bez toho, aby sa mohol vo veci vyjadriť aspoň dištančne, pričom krajský súd nevzal do úvahy jeho obhajobné argumenty, na ktoré v podrobnostiach poukazoval, čo by mohlo mať vplyv na potvrdení alebo znížení trestu odňatia slobody uloženého mu rakúskym súdom. Tiež namietal, neprítomnosť na pojednávaní pred krajským súdom svojho obhajcu, ktorého si zvolil v Rakúsku (Mag. Michal Slaný so sídlom v Rakúskej republike, Viedeň). Ďalej v podrobnostiach poukazoval na to, že on sa žiadnej trestnej činnosti v Rakúsku nedopustil. Bol v tom čase na Slovensku, pričom jeho spoločník M. A.Á. sa už dlhodobo, aj pred spáchaním trestnej činnosti psychiatricky liečil, čo považuje za potrebné preveriť vo vzťahu k vierohodnosti jeho osoby. M. A. zatajil existenciu tretej osoby, ktorá mala mať účasť na spáchaní predmetnej trestnej činnosti. M. A. mu osobne k tomu uviedol iba toľko, že bol s ním jeden cigán z Trenčianskej Teplej, ktorého ale polícia nechytla, preto nevidel dôvod k tomu, aby sedeli vo väzení traja. Odsúdený poukázal na to, že sedí za toho neznámeho Róma. Odsúdený ďalej namietal postup rakúskej polície pri vyšetrovaní a rakúskych

súdov, ktoré mu nevysvetlili, na základe akých dôkazov ho odsúdili, keď ho ako páchatel'a trestnej činnosti neidentifikoval ani samotný poškodený zlatník“.

„ ... napádané rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne je rozhodnutie o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia (rozsudok Rakúskej republiky). Rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne bolo urobené podľa § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov“.

„Podľa § 29 vyššie citovaného zákona sa na konanie podľa tohto zákona použije Trestný poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak“.

„V § 15 ods. 1 je ďalej výslovne uvedené, že proti rozsudku o uznaní a výkone rozhodnutia je prípustné odvolanie. Ustanovenia o mimoriadnych opravných prostriedkoch sa vo vyššie citovanom zákone nenachádzajú ... z obsahu podaného predmetného návrhu odsúdeného ... vyplýva ..., že sa v podstate domáha povolenia obnovy konania vo vzťahu k pôvodnému trestnému konaniu v Rakúskej republike, kam by mal odsúdený takýto návrh podať“.

Odsúdený podal proti zmienenému uzneseniu krajského súdu sťažnosť, a síce formou vlastnou rukou spísaného podania (č. l. 17 a nasl. predloženého spisu) označeného ako „Sťažnosť“ (súc adresovanú vyslovene predsedovi senátu skôr vo veci konajúceho a rozhodujúceho krajského súdu, ktorého uznesenie menovaný napadol takto koncipovanou sťažnosťou), argumentujúc v zásade tak, že:

„ ... vo Vašom uznesení ... som sa dočítal, že rozsudok v mene Slovenskej republiky zo 7. apríla 2021, vydaný Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 23Ntc/6/2020, spochybňujete a považujete ho iba za nejaké rozhodnutie, respektíve za niečo, čo nemá žiadnu vážnosť. Ďalej som sa povzniesol nad banalitou Vášho preštudovania mojej žiadosti o obnovu konania, kde ste sa vyjadril, že tvrdím o mojej nevine v trestnej činnosti v Rakúskej republike. Ja som sa k samotnej lúpeži v plnom rozsahu priznal, avšak popieram pokusy lúpeže, ktoré mi nikdy neboli dokázané, ani sa nestali. Keďže Slovenská republika ako aj súdy prevzali plné právo za Rakúsku republiku, tak musím mať aj ja na právo na obnovu konania, ktorú spochybňujete a trváte na opravných prostriedkoch iba v Rakúsku. S takýmto prístupom k zákonom môžem iba konštatovať, že „zbomom spravodlivosť““.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd sťažnostný preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť a konanie tomuto výroku predchádzajúce; po vykonaní vyššie vymedzenej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného A. B. je potrebné zamietnuť ako nedôvodnú, a to riadiac sa nižšie ilustrovanými úvahami.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva nasledovné:

Krajský súd v Trenčíne rozhodol rozsudkom, sp. zn. 23Ntc/6/2020, z 15. marca 2021 (č. l. 5 a nasl. spisu), vydanom v procesnom „režime“ konania o uznanie a výkon rozhodnutia, ktorým bola uložená trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, upraveného zákonom č. 549/2011 Z. z. tak, že uznal rozsudok Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 75 Hv 29/15f, z 5. mája 2015 v spojení s rozsudkom Vrchného krajského súdu Viedeň, sp. zn. 22 Bs 324/15f, z 19. januára 2016, ktorými bol A. B. uznaný za vinného zo spáchania

- v bode A./ zo zločinu ťažkej lúpeže podľa §§ 142 ods. 1 a 143 druhý prípad Trestného zákona (platného v Rakúskej republike),

- v bode B./ z pokusu zločinu ťažkej lúpeže podľa §§ 15, 142 ods. 1 a 143 druhý prípad Trestného zákona (platného v Rakúskej republike), pretože:

M. A. a A. B. vo S. vo vedomej a úmyselne spolupráci ako spolupáchateľa (§ 12 TZ) doleuvedeným osobám násilím a hrozbou bezprostredného nebezpečenstva pre zdravie alebo život (§ 89 TZ) vzali, alebo sa pokúsili vziať hotovosť a šperky, čiže cudzie hnutelné veci, a to s úmyslom sa ich privlastnením protiprávne obohatiť, pričom sa lúpeže dopustili (bod A./), resp. sa pokúsili spáchať lúpež (bod B./), pričom použili zbraň,

A./ dňa 30. januára 2015 u osoby menom V. V. tak, že A. B. náhodne prítomnú zákazníčku Z. S. vyzval,

aby si kľakla na zem a M. A. spútal osobu menom V. V., pričom na neho mieril plynovou pištoľou a vyzval ho, aby otvoril zásuvku pokladnice, z ktorej si M. A. vzal hotovosť vo výške 700,00 Eur a jeden z nich si privlastnil 91 prsteňov v minimálnej hodnote 5.000,00 Eur;

B./ k pokusu o lúpež došlo len preto, že obchody boli uzamknuté, a síce:

I./ zodpovedných osôb obchodu Goldschmied v presne nezistenom čase dňa 9. januára 2015 alebo 22. januára 2015,

II./ u zodpovedných osôb obchodu Goldschmied, a to dňa 26. januára 2015,

za čo bol odsúdený za použitia § 28 ods. 1 Trestného zákona (platného v Rakúskej republike) podľa prvej trestnej sadzby § 143 Trestného zákona (platného v Rakúskej republike) k trestu odňatia slobody na 11 (jedenásť) rokov s tým, že odsúdený A. B. uložený trest odňatia slobody na území Slovenskej republiky vykoná; podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona (platného v Rakúskej republike) bola A. B. započítaná do tohto trestu odňatia slobody väzba od 17:56 hod. dňa 30. januára 2015 do 12:41 hod. dňa 5. mája 2015. Krajský súd súčasne podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. a § 48 ods. 1, ods. 2 písm.

a) Trestného zákona odsúdeného zaradil na výkon trestu odňatia slobody v Slovenskej republike do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia; krajský súd napokon v zostávajúcej časti dotknutého rozsudku rozhodol tak, že na výroky o náhrade trov trestného konania, povinnosti nahradiť spôsobenú škodu, trest prepadnutia vecí a oslobodzujúcu časť rozsudku Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 75 Hv 29/15f, z 5. mája 2015 sa tento rozsudok nevzťahuje.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. (ďalej aj len „citovaný zákon“, ak nie je uvedené inak), súd rozhodne o tom, či sa rozhodnutie uzná a vykoná na verejnom zasadnutí po písomnom vyjadrení prokurátora. Súd rozhoduje rozsudkom.

Podľa § 15 ods. 5 citovaného zákona, proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený alebo prokurátor. Odvolaním nemožno napadnúť dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané v inom členskom štáte. Odvolanie má odkladný účinok.

Ak bol skorší odsudzujúci rozsudok vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie, je potrebné v bezprostrednej nadväznosti poukázať na všeobecné zásady vzájomného uznávania rozsudkov a súdnych rozhodnutí v trestných veciach v rámci Európskej únie. Medzi tieto platí okrem iných axióma, že nie je v jurisdikcii všeobecného súdu Slovenskej republiky, aby pri výkone svojej právomoci zasiahol do právnej sily rozhodnutia iného štátu čo do intenzity v miere, ktorá by bola zrušujúceho účinku čo i „len“ vo výroku o treste (ako to predpokladá napríklad zmysel a účel súhrnného trestu) a už vôbec nie v intenzite prezumovanej návrhom odsúdeného B. na povolenie obnovy konania. Prijímú argumentáciu odsúdeného by tak došlo k neprípustnému zásahu do rozhodnutia súdu iného suverénneho štátu.

Predmetom uznávacieho konania podľa § 1 ods. 1 písm. b) citovaného zákona je okrem iného aj postup orgánov Slovenskej republiky pri uznávaní a výkone rozhodnutia vydaného súdom členského štátu v trestnom konaní.

Preto možno inými slovami zopakovať, že základným filozofickým princípom uznania cudzieho rozhodnutia, ktorého konanie má nostrifikačný charakter, je zákaz preskúmavania uznávaného rozhodnutia vo veci samej. Uznávajúci súd je viazaný skutkovými zisteniami odsudzujúceho súdu a jeho právnymi závermi. Nemôže preto zmeniť právnú kvalifikáciu, alebo oslobodiť odsúdeného, príp. inak „zasiahnuť“ do skutkových a právnych záverov ustálenými v intenciách „cudzieho“ rozhodnutia. Zákaz preskúmavania je premietnutý jednak vo vlastnom uznávacom konaní, ale tiež v zákaze konania o akomkoľvek opravnom prostriedku voči pôvodnému rozhodnutiu.

Tento zákaz preskúmania je vyjadrený vo všetkých relevantných medzinárodných zmluvách, buď priamo ako viazanosť skutkovými zisteniami odsudzujúceho štátu, alebo ako zachovania si právomoci odsudzujúceho štátu konať o akýchkoľvek opravných prostriedkoch v danej veci.

V tomto konaní súdy Slovenskej republiky preto (aj keď sa to odsúdenému B. pochopiteľne „javí inak“) nerozhodujú o vine a treste v zmysle relevantných ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku a

už vôbec nie postupom podľa § 394 a nasl. Trestného poriadku. Naopak, ich rozhodovacia činnosť je obmedzená ustanovením § 16 citovaného zákona. V jeho rámci skúmajú len to, či existujú dôvody odmietnutia uznania a výkonu právoplatného rozhodnutia vydaného súdom členského štátu v trestnom konaní. Nerozhodujú teda o otázke viny ani o pomere uloženého trestu k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, eventuálne či uložený druh trestu je v zrejmom rozpore s účelom trestu alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Sumárne povedané, rozhodnutiami uvedenými v ustanovení § 394 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Trestného poriadku, voči ktorým je možné podať návrh na povolenia obnovy konania, sa rozumejú výlučne rozhodnutia vydané tam uvedenými orgánmi verejnej moci Slovenskej republiky.

Keďže obnova konania sa týka nápravy väd skutkových, musí sa týkať rozhodnutí, ktorých skutkové vady môžu orgány verejnej moci naprávať, čo je z povahy veci vylúčené v prípade rozhodnutí štátnych orgánov cudzích štátov. Skutkové pochybenia v rozhodnutiach orgánov verejnej moci cudzích štátov je možné naprávať prostredníctvom príslušných opravných inštitútov zakotvených v ich právnych poriadkoch. V opačnom prípade by sa obchádzala právna úprava iného štátu postupom podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, čím by mohlo prísť k neželanému zásahu do suverenity iného štátu. Ak by sa takáto možnosť pripustila, tak by a contrario mohlo byť zasahované prostredníctvom opravných prostriedkov iného štátu do právoplatných rozhodnutí orgánov verejnej moci Slovenskej republiky. Uvedené napokon vyplýva i doktrínálnych názorov trestnoprávnej teórie (napr. Šámal, P. a kol.: Trestní řád, Komentář, 7. vydání, C.H.Beck, Praha 2013, str. 3373 a nasl.) ako i z judikatury vyvíjajúcej sa po rozdelení československej federácie vo vzťahu k možnosti uplatnenia mimoriadnych opravných prostriedkov proti rozhodnutiam vydaným jedným z bývalých členských štátov federácie (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky uverejnené pod č. R 13/2007) ako i následnej judikatury (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Urtos/3/2018).

Vo vzťahu k tvrdeniu odsúdeného, že sa osobne nezúčastnil rozhodovania o uznaní rozsudku na území Slovenskej republiky musí najvyšší súd uviesť, že uznávacie konanie je verejné, a preto sa o prípadnom uznaní rozhoduje bez prítomnosti dotknutej osoby. Aj táto námietka odsúdeného je však svojou podstatou námietkou právnou, ktorú nemožno uplatniť v rámci návrhu na povolenie obnovy konania.

Sťažnostné námietky odsúdeného preto najvyšší súd vyhodnotil ako úplne irelevantné a vecne nesúvisiace, nakoľko tieto atakujú fakticky výlučne rozhodovaciu činnosť rakúskych súdov. Najvyšší súd sa preto v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení sťažnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu a na tieto poukazuje bez potreby ich duplicitného opakovania alebo inak zbytočného parafrázovania. Sťažnostný súd len pre úplnosť pripomína stabilne judikovaný záver, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria z významového hľadiska jednotu. Poukaz na správnosť dôvodov napadnutého uznesenia zo strany sťažnostného súdu je preto plne ústavne udržateľným z hľadiska poskytnutia „odpovede“ odsúdenému na ním prezentované sťažnostné námietky bez potreby ďalšieho „rozboru“ ich nedôvodnosti (m. m. napr. I. ÚS 336/2016, III. ÚS 447/2016 a i.). Zostáva snáď len poukázať na správny a zákonne súladný záver krajského súdu, že návrh na povolenie obnovy konania je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, ohľadne ktorého obnova konania nie je prípustná.

Riadiac sa vyššie uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.